

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ вносять :
на півний рік 10 зр — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
„ місячно — „ 85 „
для заграниці 15 рублів або 24 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі газет Л. Горвіца в Чернівцях, ул. головна ч 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:

у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всі дописи адресувати належить. — Бюро редакції отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

Чернихівський Месія.

(Звертаємо увагу наших вив. читателів, особливо священників, на сю серию статей, яку ми одержали від одного гр.-кат. священника-народовця з Покутя. Справа, ним порушена, заслугує на всесторонню увагу так рішучих сфер церковних, як і руского загалу. — Прим. Ред.)

I.

Як Чернихівський Месія о. Курдидик научав нарід на загальних зборах філії общества ім. Качковського в Тернополі.

Коли то вже було, як о. Курдидик із Черниховець пописував ся в Тернополі перед членами общества ім. Качковського своїм глаголанієм! Писало тоді дещо й Діло про него, та вже все було-б і забуло ся, як у нас звичайно все те забуває ся, що треба би памятати; — аж ось добра річ і сама пригадує ся. Сими днями подіставали з почти всі деканальні і парафіяльні агентури общества ім. Качковського „Русское Слово“ з прилогою: „Кто наш просвѣтитель“, т. е. з тою славною промовою о. Курдидика в Тернополі!

Хоч я не агент общества ім. Качковського, але случайно дістала ся та промова і до мене. Я був би зовсім не знав, який Месія настав в кацапскім роді, як би не щасливий случай... Я собі думав на підставі того, що чував, що о. Курдидик оттак собі о. Курдидик тай більше нічого — а то бач он що — він Месія кацапский! Не даром его промову

ще й напечатали та розсилають на науку рускому народови... Читаючи ту промову мимохіть приходить охота парафразувати її, а то-ж і провідна думка її не иньша, як ось така :

„Знаеш ти, народе руский, що — от бачиш, ти нічого не знаеш! — ти не чував, що ми кацапи виарендували просвѣту народу? Не чував? Горе тобі! Ти думаеш може, що народовці тебе просвѣчають? Коли ти народовцям віриш, то ти вже стратив віру в Бога і записав душу дияволу! Попадеш ся ти в наші руки! Ти кажеш, що ми тебе не просвѣчаємо, тільки баламутимо. Чекай же, я тебе провчу, безбожнику якийсь, що й до еґомостя не знаеш як промовити, уживаєш таких слів, як штани, свиня і и.! То ти так шануєш рідну мову? Будеш же ти, сякий-такий, на дні пекла в самій смолі кипіти разом з своїм бузвіром Шевченком, Огоновским, Романчуком, Барвіньским, Смаль-Стоцким і Франком!

Ти кажеш, що ти не розумієш тої науки, що я тобі кажу? То ти не знаєш, що то **Ъ, Ы, Ъ**? О роде проклятий! То вже тії народовці геть таки до чиста видерли тобі віру в правдивого Бога? Ти вже не пєш горівки, а упиваєш ся Шевченком? Ти не знаєш, що то є наші історически начала і сокровища? О роде невірний! Придеш ти колись під батюшку, а він тобі добре споре спину кнутом за твою невірність!

Покай ся, поки час! Дух святий кацапский — ба! ти певно не знаєш, що то таке дух святий кацапский — от бачиш, який ти безбожник! Та-ж я вже казав, що тройця кацапска то **Ъ, Ы, Ъ**, а то наш Бог-отець, **Ы** то наш Бог-син, а **Ъ** то наш дух святий кацапский, нема вишого понад них, хіба один батюшка цар! Отже той дух святий кацапский натхнув мене ще тоді, як я був в бурсі і казав мені тебе просвѣчати. І ось я тебе просвѣчаю, сам дух кацапский говорить до тебе. Але ти не віриш, ти ще може скажеш, що я тебе не просвѣчаю? Та як же тебе, хлопе, й просвѣчати! Тільки коло него напрацюй ся, тільки вчи его, а він все дурний, як чобіт, він все ще не знає, що то **Ъ, Ы, Ъ**!

Якже-ж мені й брати ся до тебе, дурний хлопе! А мушу тебе учити, бо мені так дух кацапский каже; він учить, що без батюшки пропадеш, як пєс на ярмарку. Ет, та що тут з тобою богато говорити? Я тобі так кажу, а ти вір, тай вже, бо инакше набереш! Кажі-ж тепер, що я тебе просвѣчаю! Ну, так. Але я тобі, котюго, не вірю; ти тут так кажеш, а зараз знов готов піти до тих проклятих народовців в науку. Чекай! Мусиш тут присягати! (Ану, паламарю общ. ім. Качковського, сюда кацапску евангелию!) Бачиш, хлопе, ту книжку? Читай! Що? не вмієш? Ну, то обійде ся. Всего і так не треба тобі знати... Але ти помимо того любиш нашу азбуку і

З ЖИТЯ.

(Що мене зворушило і чому я мовчав. Французский песимизм, а руский — ріжниця між ними. Руский песимизм має рацию біту. Жовто-пахуче місто. „Наша доля“. Де би я рад бачити як найбільшу консолідацію. Щасливі питомці. Чого вони і иньші їздили до Праги?)

Як би не любя, гарна панночка, моя знакома, і не дрібненьке, запашне письмо єї, я був би зовсім забув за фейлетони „З життя“, отсей ватишний куточок, який мені відступила редакция Буковини для довірочних балаканок. Хоч на мене був великий напір в редакції, але я, як на упертого Русина приетоїть, до того ще навіщений руским песимизмом, що, мовляв, нема з ким, нема для кого і нема по що робити, сказав собі: „Мовчи, язичку... шкода ходу до такого роду“... Вірте, або не вірте, гнівайтесь або не гнівайтесь, а воно таки правда. Нехай собі редакция „Буковини“ нарікає на руский песимизм, а він таки має у нас рацию біту. Але про се пізніше.

Так ото любя, гарна панночка, моя знакома, прислає мені письмо таке: „Високоповажаний Пане * * *! Я трохи не плачу за веселими фейлетонами „З життя“. Що з того, що п. Ярошиньска повінчала всіх так гарно в опо-

віданю „Над Дністром“, але я ще замуж не вийшла: мені смутно. Зголошував ся до мене недавно один питомець, та зміркувавши, що в мене грошей нема, чкурнув і щез, як „Стрѣла“ зі Львова. І я тепер обстаю за еманципацію Русинок, що не можуть вийти замуж. Може би Ви були ласкаві що о тім написати. Адже вийшла „Наша Доля“, а Ви мовчите. Боїте ся п. Кобринської? Не боїте ся, вона простить Вам Вашу критику. А як би Ви собі здобули наші серця ласкавою критикою! Пишіть що веселого, а богато, богато!

Будьте здорові, а пишіть!“
І тут слідував такий чепуренький підпис, аж любо, але я вам не скажу, хто се. Мені так стало жаль панночки, від котрої жених чкурнув як Стрѣла, що я рішив просити хв. редакцію „Буковини“, щоб відступила мені свої сутерени для фейлетону, щоби я, коли вже не скажу нічого веселого, то хоч рилудно міг оправдати ся з мого мовчання.

Сказано, песимизм мене напав. Тай не який би то французский песимизм, а руский. Французский песимизм єсть наслідком надміру культури, а руский песимизм наслідком недостаті культури. Сором признати ся до такого руского песимизму, та, звісно, поміж побожними і сам станеш побожним, поміж розумними розумним, а поміж некультурними некультурним.

Нігде правди діти. Біда з тих песимизмів, чи французского чи руского, одна й та сама; а що не знати, де культура находить ся в самій мірі і не викликає песимизму, то красше й не дбати о єї високій розвії. По що то драпати ся щораз вище; чи на те, щоби мати честь в висока власти? Мала потіха, а костюахи можуть ще тяжше боліти. Звісно, хто високо літає, той низько паде, тай то звісно, що як менше вкусиш, то скорше ликнеш — єрго не треба ні високої культури, ні не треба нам високих шкіл ні нічого високого, щоб не стали — песимістами, коли ми вже й без того такими єємо.

Руский песимизм — то євятість народна, котру разом з иньшими євятостями треба бергти як ока в голові. Все, що рідне, то мусить бути дороге нашому рускому серцю, бо на нім знати печать рускости. Французский песимизм або й англійский spleen відзначає ся тим, що причиною єго єуть нерви такі тоненькі, як шовкові ниточки, а наша питома руска „манколія“ має нерви грубі як посторонки. Рушиш їх пальцем, не відізвуть ся, вдариш їх палицею, мовчять; оперишиш їх довбнею, ледви ворухнуть ся; підсадиш під них пекольну машину, троха порозтягають ся, але за ніч зростають ся знову — і тихо! мовчять... Викинь киртицю на сонце, а вона знов нори шукає... Ба! мої пано-

дорожиш нею? Та-ж то наше тисячліте! Отже та книжка, що ось тут в моїх руках називає ся так собі лиш „Букварь“, але то не буквар, а наша кацапска евангелія. Тут наші начала, тут сокровища, тут наші ъ, ы, ѣ. Ну, припадай на коліна, клади руку на книжку і присягай, що отрицаєш ся диявола і всіх слуг его. Ну, добре. А знаєш, хто то диявол і его слуги? Ти думаєш певно, що се той, що ліси крушить! Ото хлопска забита голова! І учи і учи его, а він собі ані вусом не веде. Таже то народовці! А хто се тоті народовці? Думаєш, тоті, що з народом? Головочко-ж моя бідна! І просьвічай же такого тумана! Ні, тут иньшої ради нема, як таки присягай! Присягай, що обіцюєш вірно служити лиш нам, а ні, то буде з тобою так, як з тим бузувіром Шевченком, що в Росії чи там в пеклі, на самім дні мусів мучити ся. Знаєш тепер, що ніхто иньший, а лиш ми кацапи тебе просьвічаємо? «Поцілуй же тепер книжку! А таку саму книжку дістанеш тут від паламаря, оправ єї в золото, і повісь і носи завсїгди на шії так, як Поляки свої шкапліржи, то вона тебе буде хоронити від диявола Просьвіти, від Поляків і шкапліржів. Бий тепер поклони і перехрести ся! Що? В ім'я Отця? Не так! Кажу в ім'я йора, йори і святаго ятя, амінь! Так!»

Отсе зовсім не на жарт провідна гадка промови о. Курдидика на загальнім зборі філії общества ім. Качковського в Тернополі. Хто не вірить, нехай прочитає собі єї в ориґіналі. Я старав ся вірно, як найвірнійше схопити і передати єї своїми словами, аби читателі *Буковини* добре знали, як просьвічають наш нарід кацапи. Я лиш опустив „маснійпі“ епітети для хлопа, які при тій науці о. Курдидика треба собі коньче додумати.

Варто приглянутись тій промові руского св'ященника ближше.

Руский інститут для дівчат В ПЕРЕМИШЛИ.

Дня 30. мая 1881 р. завязали перемиски Русини комітет для заснованя бурси для руских дівчат і видали відозву, котра сю справу зробила популярною. Посипались жертви; між иньшими щедрій дар першого члена і оснувателя бурси, бл. п. крилошанина Льва Кордасевича в скількості 1000 зр., і вже комітет провізоричний міг виказати ся фондом 4.183 зр. 50 кр. Комітет знайшов щироґо протектора в бл. п. Преосв. єпископі Івані Ступницькім. Щоби заґрати Русинів до діла і спомогти своєю св'ятлою радою, являв ся Преосв'ящений на засіданях виділу, брав участь в его нарадах і заохочував св'ященство вступати в члени товариства. То-ж не диво, що вже 15. червня 1881 р. числило товариство на перших загальних зборах 60 членів. Каса товариства виказувала вже на других загальних зборах 6.742 зр. 26 кр. В р. 1882 дозволило галицке намістництво збирати складки на цілі товариства в цілій Галичині, а просьба виділу знайшла в руских серцях прихильний прием. Впливали щедро жертви, між ними значнійша від бл. п. Ілії Мурдзи в сумі 2.000 зр. і від Николая Лискевича в сумі 4.000 зр., так що вже в році 1884-ім могло товариство повеличатись сумою 16.183 зр. 66 кр.

Та найбільше поставила на ноги товариство велика лотерія фантова, з котрої виллинуло в р. 1887 чистого доходу 39.277 зр. 79 кр., а що в коріннім фонді находило ся 21.802 зр. 17 кр., про-те майно товариства вносило 61.079 зр. 96 кр.; на загальних же зборах в р. 1888 має товариство 63.607 зр. На тих зборах змінено назву товариства „Бурса для дівчат в Перемисли“ на „Руский Інститут для дівчат в Перемисли“. Того року рішено закупити на Підгір'ю реальність ч. 21 і 22 від бл. п. архипресвітера Григ. Шашкевича за суму 10.000 зр. і заключено з властителем контракт купна. В р. 1891 виплачено товариству легат бл. п. крилошанина Юзичаявського в скількості 1.150 зр.

Наближилась нова доба в житю товариства: В році 1892 поручили загальні збори виділові виготовити план будови на 40 учениць і обдумали план науки для Інститута. З тої задачі вивязав ся виділ на слідуєчих зборах. де рішено як найскорше приступити до будови і закупити за-для заокруглення реальности дім з огородем від сусїда за 5.600 зр.

Зачала ся невсінюща праця виділу і комітету будівляного. План будови виготовив інжи-

нер Заячівський, а будову передано будівничому Брунови Балющикови.

Дня 7. жовтня 1893 відбув ся церковний обряд благословеня підвалин цієї руский інститут. Від того часу постунала будова скоро наперед, мимо трудностей по причині недоступности і черівности терену будівляного. Нині стоїть уже дім під дахом і ожидає викінчення, щоби в осени прийняти в свої мури сироти по св'ященниках і взагалі рускі дівчата на виховане і образоване.

Так осуцить ся, дасть Бог, небаком гадка руского св'ященства в Галичині і взагалі руского народу, коли знайдуть ся добрі люди, що подадуть помічну руку товариству в его змаганях. Вправді дім красує ся на горі побіч катедрі і зверху все окінчено, але внутрішнє уряджене і введене в жите такої інституції вимагає величезних видатків, якими виділ не розпоряджає. Виділ приступив до будови з сумою 60.000 зр.; до тепер видав около 40.000, так що лишає ся всего 20 000 зр. Після кошторису вистане та сума на скінчене будови, а лишать ся ледво 6.000 зр. на внутрішнє уряджене, оплату учительських сил і на прочі видатки.

Отже тепер поміч руского загалу необхідно потрібна. Треба вступати в члени інститута, бо доси — сором сказати — інститут числить тільки кількадесят членів. Москвофіли відносять ся ворожо до інститута, отже обовязком народовців єсть, его підтримати. Поручаємо сей інститут сям кругам, в котрих наша часонись розходять ся.

Дрібні вісти.

Чернівці, дня 16. серпня 1895. р.

З нагоди уродин є. В. Цісаря відбудуть ся у всіх церквах і костелах черновецьких богослуженя, а вечером в парку Гейля т. зв. „Kaiserfest“. І провінція буде уродини нашого монарха празнувати різними торжествами.

Іменованя. Старостами в Галичині іменовані секретарі львівського намістництва Северин Василевский, Юліян Кокуревич і кн. Павло Савіґа, дальше заступник директора львівської поліції Квятковський і міністерпильний відсекретар Антон Поглодовський; а єписарі повітові Лев Студинський, Богумил Шеліговский і Юліян Федорович іменовані секретарями намістництва.

ве, такими нервами не може похвалити ся жаден нарід в Европі, хіба в Азії Китайці. Такий своєродний песимізм находить ся тільки у нашого народу, хоч звісно, Европа про него не знає, з чого шкода велика!

Західно-европейский песимізм проявляє ся дуже живо: той в себе стріляє, сей в других стріляє, входять в гру штилеті, бомби і пекольні машини, руйнує ся се і те, аби повстало що небудь иньше, доконьче иньше; — а наш руский песимізм проявляє ся — як би то казати чемно? ну, нехай буде — лїннєвством. Ідеалом Русина, як і кожного порядного смертельного, єсть, аби єму і народови було добре. Але що між ідеалами а суворою дійствєстю все була і єсть ріжниця і против ідеальних змагань виступає все ріжна чорна сила, то Русин завсїгди має причину до песимізму, котрий завляє в руский спосіб — лїннєвством. А що лїннєвство — як се признаєть кождий розумний чоловік — все єсть меньше страшно, колюче і болуче, як штилеті і бомби — то виходить, що наш руский песимізм єсть такою прикметою, на котру ми повинні бути горді, він разом з лїннєвством єсть народною св'ятєстю, котру грїх смертельний нарушувати.

Думаю, що супротив виводів редакції „Буковини“, котра завзяла ся поборювати руский песимізм, я достаточнє доказав раціонє бити єї нашої дорогої національної прикмети. Отож — обертаючи ту всю річ до себе — я мав оправдану причину не боронити ся, коли на мене напав руский песимізм разом з лїннєвством. Лїннєвство само не єсть щось таке, чого би треба соромити ся, бо все зло на св'їті не

походить з того, чого люди не зробили, тільки з того, що зробили, значить: не з лїннєвства, тільки з роботи. Праця — як доказують новійші філософи — не єсть чеснотою, тільки потребою (розуміє ся не для Русинів), так як сон, їда або що иньше, але що праця, коли сама не єсть зла, то викликує злого вовка з ліса, чим пеує загальну гармонію св'їтову, то лїннєвство стоїть висше від праці.

Я Русин — і ті гадки мої, то рускі гадки. А що ми, звісно, їсти таки хочемо, то на то ми належимо до держави і до краю, щоби про нас дбали ріжні власти. Так і я надїючись на ріжні власти, покинув феїлетони „з життя“, бо они — як я замїтив — нарушують св'ятєть народну, а я занадто добрий Русин, щоби на такі св'ятєсти кидав ся.

Живу та парю ся на спецї у „жовто-пахучім“ місті Чернівцях (так називає се місто один учений в журналі Die Zeit, котрий мене пересвїдчив, що в на св'їті жовтий запах і синій голос і біла тишина), так парю ся, кажу, спокійно на тій сцені, завидуючи всім гірским туристам, аж ту нараз писаннячко дрібнєнке від панночки!... Се такий мотор! сильнійший від пекольної машини! Розборкало воно мене і я би рад сповнити волю моєї знакомої. Коли-б Ви знали, яка вона гарна! Там то личко, як калина, там то уста як малина і т. д., як то звичайно поети єсївають, а в негарними дівчатами побирають ся. Годї такий панні відмовити.

Просить написати щось про „Нашу долю“. Та я би написав, але — бою ся. І чого-б то мені бояти ся? — я-ж такий відважний у се-

бе дома! — так ні, зайчесердіє мене бере перед жіночими язиками. Ти їм скажеш слово-два, а вони тобі по трех роках то пригадають, виставлять твою совість чорну, як чорнило, на позорище — ну, а чоловік ще не жонатий тай тільки славу собі пеує, панни не хотять его любити, а жінки дивлять ся як на ворога жіночого роду, хоч я, як би міг, то би їх всіх повидавав замуж лише з доброго серця. Тверде воно в мене на кепські примирення політичні, але на солідарність, консолідацію і примирення поміж красним і поганим полом серце у мене мягеньке, як грушка доспіла. Не хочу я брати ся за „Нашу долю“ — нехай уже за но який жонатий береть ся! який пїгомець, що сих вакацій оженив ся!

Ах, бути в такім положеню, як тепер окінчені пїгомці! Веюди, де в панни, тебе вистають, приймають, забавляють — а ти тільки як знаток по дівчині оком водиш, а вона червоніє дя, як та півонія в єї зільнику. Так а тиждень-два, відтак освїдчини, тиха хвиля торгу з тестем — і весіле! Тиждень знали ся, тиждень, як кохали ся, а за тиждень побрали ся — одно другого не знає, одно перед другим в неоднім криє ся, обов як єв'яті невинні, а там аж по весілю показують ся характери в правдивім св'їті. Солідарність іде дуже часто в розсипку, настає роздор, а надїї на примирення нема. А все тільки задля занадто короткого часу знакомства тай задля облуди товариської. Чи не можна би сего зреформувати?

Та на що ту реформи? Нехай буде, як бувало. Ту би треба нарушити знов одну св'ятєть народну, а то коштує роботи..

Перенесення. Намістник Галичини переніс ц. к. ад'юнктів будівництва Володислава Срочинського з Бережан до Ниська, Сим. Прушинського з Ниська до Кракова, а практиканта будівництва Баруха Цанґена зі Львова до Бережан.

З черновецької дирекції фінансової. В попереднім числі ми через помилку подали, що титулярний надінспектор Кароль Герман іменований дійсним надінспектором; проступемо сювість тим, що він одержав титул і характер надсовітника фінансового.

Зміна властителя. Село Пробабин, в городеньській повіті, купив від дотоперішного властителя Шуліма Найберґера, ґр. Витовт Волянський.

Вписи учеників до ц. к. мужескої семинарії учительської у Львові відбудуться в днях 29-го, 30-го і 31-го с. м. На пригтовляючий курс можуть бути прийняті ученики, що окінчили 14-пй рік життя і викажуться свідомством окінченої школи 6-класової, взглядно 2-го року класи 5-ої в школі 5-класовій, або 2-гої класи школи середної. На перший рік семинарії можуть бути прийняті ученики, що окінчили четверту класу середної школи. О прийняттю рішає вступний іспит. На II, III і IV рік не можуть бути прийняті нововступаючі ученики.

Перешкоджено убиство. В Волоці селі кіцманського повіту, спорять Тодор Роговий зі своїми за спадщину. Роговий боявся, щоби не програв процесу і роздумував, як би то своїх позбути. Думав він, думав, тай купив стрільбу, щоби при нагоді застрілити свого тещу, тещу і їх дітей. Але жандармерія довідала ся о его замірі і сконфіскувала ему стрільбу, а Рогового арештувала.

Нещасливий випадок. Побережник у Францталю, Яків Табор, стрілив з дубельтівки до пса, бо думав, що то пс скажений. Вправді пс був тяжко ранений, але ще жив. Тому Табор вдарив его ще колькою, по голові, але при тім вистріл з другої цівки ранив его в лице так, що він за кілька хвиль помер.

По дорозі на тамтой світ вступив елегантско убраний панок до черновецького готелю „Metropole“. Там їв і пив на конто, а вкінці вислав порт'єра до якоїсь пані на улиці Франца, де він мав дістати 50 зр. і принести. Але порт'єр не знайшов тої пані, а тимчасом панок втік. Поліція викрила в нім старого вже обманзя Ріша з Серету. Ріш написав також лист до

Не сказали-б ви мені, чого тепер прийшла охота нашим питомцям їздити до Праги? Думаєте, що на виставу етнографічну? Може. Але то певнійша річ, що вони шукають солідарности і консолідації з Чешками, котрі, як звістно, заможнійші від наших домашніх попадянок. Нема тепер по що їздити по Галичині. Панни вправді є, але грошей нема, а горе чоловіку безгробшнику ешу! Я сподіваю ся, що на женитьбі Русинів з Чешками зискає і політика руска; Молодочехи будуть тепер іти з Русинами. Сподіваю ся сего тим більше, що в Празі були і др. Олесницький з о. Давидяком. Там вони певно придивили ся Молодочехам, випитали ся, чому вони — хоч в порівнанню з Русинами такі сильні — тепер чогось „микитя“, обетрукцію покидають, щось о підпирано правительством передумують... Чи їм уже опозиція надоїла? Може ще розпитали ся у Вашатого або у Герольда, чи як би Чехи перенесли ся у Галичину на місце Поляків, то лучше обходились би з Русинами, чи таки не дали би нам дихати гірш Поляків і Москалів.. Варто би се знати так для порівняня.

Цікаво, що тепер кожда руска партия, кромі партії Барвіньського, висилає своїх заступників на пражську виставу етнографічну. Там то Чехи будуть тепер мати докладні інформації про нас! Але чей і скористають де-що Русини з огляданя сеї вистави, навчуть ся може, що нарід стоїть передовсім своєю властною працею.

свого знайомого, в котрім повідомляє его, що хоче задля нервозности застрілити ся, хоч лист писаний такою спокійною рукою, що его радше можна було посуджувати о за грубі нерви. Та видко, перед смертю хотів ще добре погуляти. За таке обдурюване сего світа перед подорожню на тамтой світ, він буде тепер відповідати перед судом.

Пішки довкола землі. З Відня доносять, що там прибули два подорожні Густав Кеґель і Фред Торнер, що ідуть пішки наоколо землі. З Сан Франціско в Америці вийшли они дня 10 червня 1894 р., перейшли пішки півперек Америки, переїхали відтак Атлантійский океан кораблем і ідуть від берегів Франції дальше півперек Європи. На улицях Відня окружали подорожних великі товпи цікавих.

Пам'ятник на спомин битви під Липском має вибудувати ся на історичнім місці, де Наполеон I. заявив дня 18-го жовтня 1813 р., що его побідили. На середній площі, котра вносить 42.500 квадратних метрів, висиплять горб на 30 метрів високий, і сей має бути підставою для пам'ятника можна. З вершка пам'ятника буде видіти поле битви, місто Липск і поля битви під Мекерн.

Перша поміч при поражено сонцем. Ознаками пораженя суть: пекуча спрага, незмірна нудота, заворот голови, ослаблене біте живчика, зачервоніла і дуже суха шкіра. В випадках пораженя сонцем повинно ся передовсім ту особу положити спокійно на холоднім місці, потім увільнити єї від всякого убрания, що утрудняє віддих (у женщины звільнити шнурівку, у мужчини стягнути краватку і твердий ковпирок), а потім дати пити води. По ужитю тих средств звичайно хорому скоро стане ліпше. Не маючи жадної помочи, хорий може легко стратити притомність. Тоді віддих дуже скорий, а біте живчика ледво чути. Коротко потім наступають судороги в членах і лиці, а нарешті приходить удар мозковий і спонукує смерть. Поки лікар прийде в поміч, треба в такий спосіб безпроводочно ратувати хорого. Добре також против пораженя уживати хініни, так як при пропасниці.

Розбійничий напад. В Шубранці коло Чернівців напали сими днями невисліджені тоси розбійники хату селянина Василя Клемпуша, убили его і хату зрабували, а щоби затерти сліди злочину, підложили огонь і хата згоріла. Заалармовані огнем селяни надбігли і видобули з огню напів спалене тіло Клемпуша зі шнуром на шні, котрим розбійники его удушили. В сій справі ведуть власти строге слідство.

По американськи. Щоби пані, котрі кошуть ся на кріслах і читають при тім романи чи там якусь повість, не марнували часу, вимпслив якийсь американець Рішардзон під сидженем масивцю. Елегантка сидить собі на кріслі і не має ніщої роботи, як лише читати роман, а читаючи она колиши ся в кріслі. Поки она в романі дочитає ся місця, де він і она побрали ся — вже масло готове.

Нова гармата. Президент республіки Фелікс Фор удав ся до табору під Шальон в тій цілі, щоби там придивитись, як ділає нова гармата винаходу французского. О новій гарматі оповідають незвичайні річи. Дотеперішна гармата польова у Франції може дати три стріля на мінуту, а кождий ґранат, як пукне, розсипуєсь на 200—225 кусничків. Нова-ж гармата може дати 10 стрілів на мінуту, а мимо того пушка не змінює позиції і не треба єї все на-ново уставляти. Кождий ґранат нової гармати розпадає ся на 400 кусничків. Так нова ся гармата єсть 6—7 разів лучша від давнійшої.

Інтересна статистика. Заряд міста Петербург подав до російского міністерства внутрішних справ справозданє, з котрого виходить, що Петербург має тепер один мільон мешканців. Домів є 17.821, з них 5834 з каміня, аж 11.703 з дерева, а 734 з каміня і дерева. В Петербурзі є 22.000 скленів, 45 готелів, 925 пиварень, 906 складів вина, 213 коршем з горівкою; ресторанів і цукорень є в Петербурзі тільки 66, театрів 13, клубів 21 і 15 інших публичних льо-

калів. Аптик є лише 61, але за то 28 домів на вічлігі, по більшій часті міських. В петербурських домах для бідних є 433 мужчин і 2452 женщин. На добродійні цілі видано в році 1894 около 9 мільонів зр.

Кандидати прав. З кінцем року 1894 було у всіх девятьох округах висших судів в Доли-тавщині разом 454 практикантів судових. З них мали 139 всі три державні іспити, 96 правничо-історичний і судівничий іспит, 219 осягнули степеня докторів прав. В році 1893 було о 66 практикантів меньше. На поодинокі оаруги припадало: на Відень 161, Прагу 97, Берно мор. 11, Градець 11, Інсбрук 23, Трієст 10, Краків 63, Львів 70, Цара 8 практикантів судових. — Всіх кандидатів адвокатських було в 1894 році 1843, а то в окрузі Відень 414, Прага 492, Берно мор. 166, Градець 102, Інсбрук 90, Трієст 53, Краків 161, Львів 332, Цара 32. З них з доси лише 77 іспит адвокатський з успіхом. — Всіх нотаріальних кандидатів було 655, отже о 28 меньше як в 1893 р.; з них здали 362 нотаріальний іспит з успіхом. На поодинокі округи припадало: Відень 154, Прага 92, Берно мор. 45, Градець 79, Інсбрук 24, Трієст 14, Краків 87, Львів 147, Цара 13.

Курка і котята. В одній французській газеті описує ся така незвичайна в звірачій світі поява: Одна кітка, що перебувала звичайно на подвір'ю, по котрім ходили кури, привела на світ четверо котят. Отже ті котята побудили материнські чувства в бездітній курці. Раз кітка вертаючи з проходу, застала курку, як сиділа з розпростертими крилами на єї дітях. Між рідною матерню а прибраною завела ся уперна бійка і курка мусіла уступити. Але на другий день кітка знов вийшла, а курка зараз займила єї місце при котятах. І знов по повороті кітки прийшло до бійки. То повтаряло ся кожного дня так довго, доки котята не підрости. Однак в газеті тій не згадує ся, чи котята заховади згадку на свою опікунку.

Щеблі любви. В однім англійским місячнику знаходимо списані слідуєчі степеня любви, після котрих означено, кого в яким віці чоловік любить: Маючи 1 рік любить чоловік няньку, маючи 5 років: маму, 10 років: дни вільні від науки, 16 років: свободу, 20 років: свою дівчину, 30 років: свою подругу, 40 років: свої діти, 60 років: спокій. А в кождім віці: себе самого.

З буковинського красового музею. Сими днями появило ся третє справозданє виділу бую красового музею. Між поміщеними там працями заслугує на особливу увагу статя проф. Рометорфера під заголовком: „Старші насни для обори на Буковині“. Ціна книжки 1 зр.

Жаби і погода. Звістно, що між людьми розширена віра, немов би зелені жабки мали прикмету віщувати дощ або погоду. Люди кажуть, що досить таку жабку всадити до скляного слоїка, де є на дні трохи води з піском, і у-ставити в слоїку драбинку, щоби одержати цілком точний барометер. Тоді — як кажуть — будуть жабки перед погодою сідати на драбинці, а перед дощем сходити на пісок з водою. — Неправдивість сего погляду виказували вже від давна різні учені, а свіжо доказав се також професор черновецького університету др. Ленденфельд. В 58 випадках, сліджених д-ром Ленденфельдом, дали жабки в слоїках 22 фальшиві вказівки. В часі 48 днів, коли він жабки слідив, лив дощ як з цівки від рана до ночи цілих 19 днів, а мимо того жабки сиділи на драбинках і ані не думали сходити на долину в пісок. Натомість професор Ленденфельд зробив цілком инше відкритє: Сходженє жабок на дно і вилаженє на драбинку стоїть в звязи з порами дня. Жабки вечерами влазять звичайно на драбинки і сидять на них аж до всходу сонця, рано скупають ся на дно слоїків, не турбуючи ся цілком о погоду.

Лікарство на безсонність. Кождому мабуть звістно, як страшно чоловік мучать ся, коли не може заснути. Отже й не давно, що люди для освободженя від тої муки уотребляють вських ліків, як опіум, хльоралу та инших отруй. що-

би лише на повіки спровадити пожаданий сон. Як дуже такі ліки нищать людський організм, мабуть не треба аж описувати. А прешнь є дуже звичайне і нешкідливе средство на то. Знаний фізіолог Гекслі приглядав ся котам і псам і завважав, що они перед сном кладуть голову між лаби. Отже Гекслі через проби дійшов до результату, що треба лише колдру або простирало натягнути на голову, щоб скорше заснути. Тим іменно приходять до наших грудий менше чистого воздуха котрий побуджує наш організм. Нема також страху перед удушенням, бо ми мимоволі в сві стягнемо накривало, котре нам утрудняє віддих.

Ціни збіжжя і других продуктів.

Дня 16. серпня 1895.

	Львів.	Чернівці.
Пшениця . . . від 7.— до 8.80	від 6.75 до 7.25	
Жито " 6.— " 6.25	" 5.75 " 6.—	
Ячмінь " " 5.75	" 5.75 " 6.—	
Овес " 6.— " 6.50	" 5.50 " 5.75	
Ріпак " 9.25 " 9.50	" " " " " "	
Горох " " " " " " " "		
Вика " " " " " " " "		
Льнянка " " " " " " " "		
Біб " " " " " " " "		
Бобик " 5.— " 5.40	" " " " " "	
Гречка " " " " " " " "		
Конюшина черв. " " " " " " " "		
Конюшина біла " " " " " " " "		
Конюш. шведск. " " " " " " " "		
Кмпи " " " " " " " "		
Аппж " " " " " " " "		
Кукуруза " " " " 6.50	" 7.—	
Хміль — до — злр. за кильо у Львові,		
сковита за 10.000 літрів 14.25--14.75.		

Передплатників, котрі в доручуваню „Буковини“ добачать якусь неправильність або котрим не достає якого числа, просимо се зараз подавати нам до відомости. Реклямація бракуючих чисел увільнена від оплати порта.

„ДНІСТЕР“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові,

улиця Валова ч. 11,

засноване на підставі концесії ц. к. міністерства справ внутрішних з дня 9. грудня 1891. р. ч. 22751, розпочало свою діяльність дня 15. н. ст. вересня 1892 р. „Дністер“, опертий на засаді взаїмности своїх членів, обезпечає вське майно движиме і недвижиме против шкідливого впливу під найприступнішими умовами і починає можливо найнижші премії.

Всякі шкоди ліквідують ся і виплачують ся сейчас по пожарі.

Зголошена о уділені агенції в місцевостях, де нема агенції „Дністра“ приймають ся.

КНИГАРНЯ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

у Львові, улица Академічна ч. 8,

продає слідуєчі книжки:

	зр. кр.
Юрій Федькович. Повісти і оповідання	— 20
Михайло Старіцький. В темряві, драма	— 20
Вас. Чайченко. Твори прозаїчні ч. I. 80 кр. ч. II. 50 кр. ч. III	— 80
— Книга казок, поезії часть II.	— 60
— Під хмарним небом, поезії ч. I.	1 —
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4 50 зр., з пересилкою	5 —
— Кобзар для дітей	— 20
Мих. Коцюбинський. „Хо“, оповідане	— 10
Лезенко. Пани і люди, повість	— 80
— Салдатський розрух	— 10
Герінг-Герасимович. Що то є господарність	— 20
Осип Маковей. Поезії	— 10
— „Оферма“ — новеля	— 20
К. Т. Подоленко. За громаду, хроніка	— 20
Іван Франко. Жіноча неволя в руських піснях народних х	— 35
— Без праці, оповідане	— 20
— Лис Микита Гетого	— 50
— Украдене щасте, драма	— 30
Уманець і Силка. Словар російсько-український ч. I. і II. по	2 50
І. Баштовий. Українство на літературних поглядах з Московщиною	— 50
О. М. Партицький. Провідні ідеї в писеммах Тар. Шевченка	— 35
Вас. Ріленко. „Івигенія в Таврії“, драма	— 30
Записки Товариства імени Шевченка ч. I., II., III., IV., V. і VI. по	1 20
Ю. Кенан. Свбір ч. I. II.	1 20
Крило Студинський. Лірички, студія	— 20
— Пересторога	1 —
Василь Щурат. Пісня про Ролянда	— 50
Леся Українка і Макс. Ставицький. Книга пісень Г. Гейне	— 80
— На крилах пісень, збірник поезій	— 60
Павло Граб. Збірник поезій ч. I.	— 20
— З чужого поля, переклади ч. I.	— 20
Др. Огоновський: Історія руської літератури II. 3 зр., III. ч. 1 і 2 — 4 зр., IV. 1 зр., а том I.	3 —
— Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1 50
Куліш. Шекспірові твори перекл. ч. I.	1 —
— Чорна Рада, повість	— 80
Іван Нечуй. Повістки і оповідання	— 30
— Світогляд українського народа	— 30
— Кайдашева сім'я, повість	— 50
— Навіжена, повість	— 20
— Над чорним морем, повість	— 90
— Хмари, повість	1 50
— Причена, повість	1 50
— Микола Джеря, повість	— 80
— Поміж ворогами	— 50
— Попалась	— 10

СИЛА КНИЖКИ

або

о просвіті народній.

Під таким заголовком вийшла брошура в Чернівцях

написана

учителем Дарієм Пігуляком.

Ціна 25 кр., з пересилкою 27 кр. — Замовляти можна в редакції „Буковини“.

ВИЙШОВ

МОЛИТВЕННИК

виданий „Просьвітою“

в народній мові, великий, обіймаючий 640 сторін друку, найповніший зі всіх таких Молитвенників.

Молитвенник сей містить в собі: I.) Молитви щоденні ранні і вечірні. II.) З Богослуженя церковного, іменно: а) з Вечерні. б) з Повечерній малої, в) з Повечерній великої, г) з Утрені, д) Літургія сьв. Іоана Золотоустого, е) Молитви з часі сьв. Літургії. III. Тайни покаяня і пресьв. Евхаристії. IV. Молитви для різного віку, стану і в різних потребах V. Молитви в часі великого посту. VI. Молитви на празники а) Господські, б) Богородичні, в) Сьвятих VII.) Молитви сполучені з відпустами, VIII.) Акафист до а) Ісуса Христа, б) Пресьв. Богородиці в) сьв. Отця Николая. IX.) Молебні до пресьв. Богородиці X.) Тропарі, кондаки, богородичні і прокимени а) недільні, б) щоденні, в) на празники Господські, Богородичні і Сьвятих, г) на деякі потреби. XI.) Коляди і інші пісні церковні. XII.) Місядослов цілого року.

Сей молитвенник дістати можна в канцелярії товариства „Просьвіта“ і в книгарні Ставропигійській і перепл. заведеню Мих. Спозарського по таких цінах:

- 1) Молитвенник брошурований — зр. 70 кр.
 - 2) оправлений на-пів в полотно з одвітними відтисками — „ 90 „
 - 3) оправлений ціло в полотно з золоченнями і відтисками 1 „ 10 „
 - 4) оправлений як під 3) з додатком золочених берегів 1 „ 30 „
 - 5) оправлений на-пів в шкіру з золоченнями і відтисками 1 „ 10 „
 - 6) оправлений ціло в шкіру з золоченнями і відтисками 1 „ 60 „
 - 7) оправлений як під 6) з додатком золотих берегів 1 „ 80 „
- Замовляючі поодинокі Молитвенники зволють присилати на оплату пошти 20 кр.

Альбом заслужених Русинів.

Ціна 70 кр.

ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО „РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

мас на складі:

„Ілюстровану Бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, редаговану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887., 1888., 1889., 1890., 1891., 1892 1893., 1894., по 1 ал. 20 кр. за рочник, а всі 9 разом за 9 зр.

З пересилкою поштовою 9 зр. 30 кр.

Чума горілчана.

Сумна історія для перестороги і науки бідним і богатим, старим і молодим переповнів і тверезим руським читальникам присьвятив Омелян Попович. Книжка ся має 80 сторін і коштує 20 кр., поштою 25 кр.

ПРАВДА

ВІСТНИК

політики, науки і письменства, виходить двічі в місяць по ціні на рік 4 зр. пів року 2 зр., на чверть року 1 зр.

У Львові, улица Академічна, ч. 8.

З друкарні Г. Чопа.

Видає і за редакцію відповідає Осип Маковей.

